

tek maguk elé. Nem beszélt egy sem, de a szíve dobbanásán érezte mindenik, hogy az most együtt ver a többiével. Végre fölkel az első, hosszan, melegen megszorította a ható-

dík kezét, aztán a küszöbre lépett és ment a többi is sorba egymásután, az utolsó pedig ott állt a nagy rácsos ablak mellett s mosolygott kifelé a csillagos, világos nyári éjszakába.

VIRÁGOS BUDAPEST.

AZ ORSZÁGOS Magyar Iparművészeti Társulat okt. hó 20-án tartott választmányi ülésén Gelléri Mór kir. tanácsosnak azt a javaslatát tárgyalták, hogy a Társulat vegye kezébe a főváros virágkultuszának irányítását. A választmány határozata nem is lehetett más, mint a javaslat elfogadása, amelynek kapcsán az e kérdéssel foglalkozó bizottság a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet-, a Magyar Építőművészek Szövetsége- s az Országos Magyar Kertészeti Egyesülettel lép érintkezésbe.

Szerencsésnek tartom azt, hogy a javaslat ősszel került a Társulat elé, mert így ideje van a bizottságnak arra, hogy minden előzetes lépést megtehesen és a propagandát megindíthassa. Annyival is inkább könnyű lesz ez a dolog, mert a virágos ablakok száma Budapesten évről-évre örömdetesen szaporodik.

Ma az az állapot, hogy főképen a szegény emberek lakása, a középületek és szállók ablakai vannak tele virággal, míg az úgynevezett középosztály lelkéből kivesszett a szívnek a szeretete, a poézis. Nem csoda, mert ezt az osztályt sújtotta legközvetlenebbül az utóbbi évek gazdasági válsága, amely válság összeesik a művészetnek újraszületésének idejével. Az pedig nem lehet bizonyítás tárgya, hogy a standard of Life gazdasági megpróbáltatások idején nemhogy emelkednek, de határozottan csökken Drága virággal tehát kísérleteznünk nem lehet. Nem lehet azért, mert minden jóakarát hajótörést szenved az anyagi erők majdnem teljes hiányán.

Nagy hiba az, hogy talán egész Európában nálunk legdrágább a virág akkor, amikor a vidéken nincs értéke a hazai virágnak éppen tömegénél fogva. A spekuláció rávetette magát a virágspecialitások, meglegházi növények termesztésére, s elhanyagolta az olcsó dekoratív

virágok forgalomba hozatalát. Csak a múlt esztendő óta látunk valami változást, amely a pelargónium (muskátli) kiállítással vette kezdetét. Éppen azért üdvös az olyan kereskedelmi szervezettel való tárgyalás, amelynek módjában áll a virágdíszeknek emberséges, európai áron való szállítása, illetőleg a források megnevezése. A bizottság feladatát képezné másodsorban az, hogy az építőművészek különböző egyesületeinél indítványt tegyen az épülőfélben levő házaknak virágrácsokkal való ellátására. Ez feltétlenül olcsóbb a »díszvakolás« borzalmainál, s amellyel sokkalta artisztikusabb. Nem kivihetetlen utópia az sem, hogy az építőművész vegye be költségvetésébe a háznak virággal való első felékítését. Tapasztalatból tudom, hogy ez alig kerül valamibe, megütközést sem kelt az építetónél, s kultúrjelentőségében igen nagy lépés előre. Természetesen ahhoz, hogy az építőművész igazán művésze lehessen a háznak, virág szempontjából is, szükséges a magyar kertnek legalább is olyan ismerése, mint a bécsiék, németek, angolok idevágó munkásságának tudása.

A közönséget meg kell tanítani írásban, élőszóval arra, hogy a Makart-csokrok, művirágok és egyéb izlésteleniségek ideje végleg lejárt. Hogy a drótra fűzött virág barbárság, s a virág a lakásban elsősorban díszítő elem. Meg kell ismertetni a mezei, a parasztvirágok seregével, amelyek olcsók, s amellyel szebbek a kirakatok hermafrodita alakjainál. Meg kell tanítanunk a publikumot arra is, hogy a virágzó ág mindennél szebb a világon, szebb a kaméliánál, szebb a lótusnál.

Szeretném, ha e részben annyi intelligencia volna bennünk, mint a magyar parasztban, hogy a japánokról ne történjék említés. M.

SZÍNES VAS.

IRTA: CSIZIK GYULA.

A VAS SZÍNEZÉSÉNEK kérdését az új idők modern művészi ipara még nem oldotta meg. Felfogásának szabadságában és függetlenségében az új művészet elsősorban az anyagot respektálja, amikor azt céljaira felhasználja; azt mondja, hogy minden anyagnak sajátosságain alapuló előnyöket juttatja érvényre alkotásainál. Való igaz, hogy a jelenben az anyag érvényrejutásának

idejét éljük s éppen ez az oka annak, hogy az újabb iparművészetben a szín szerepe is megváltozott. Más színértékekkel is dolgozunk ma, mint annakelőtte; sőt azt lehet mondani, hogy a szín esztétikája is megváltozott. Bizonyos, hogy a szín általános megbecsülésének és szerepének időbeli változása egymásutánjában újabb időponthoz jutottunk s díszítő művészetünkben is a szín-